

Дистанційне навчання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

Звертаємо увагу на те, що під час карантину можливо організувати два режими навчання:

1. Живе онлайн-спілкування, коли в призначений час вчитель організовує відеоконференцію, спілкування в чаті з учнями.

2. Віддалене навчання, розтягнуте в часі, коли, використовуючи певні цифрові інструменти, вчитель створює платформу для самостійного навчання учнів.

При організації віддаленого навчання бажано провести вступний інструктаж, в ході якого пояснити учням, як працювати віддалено, як використовувати ті чи інші освітні ресурси. Крім вступних інструкцій, можуть бути поточні інструкції перед початком вивчення тієї чи іншої теми або введення нового цифрового інструменту, нових освітніх ресурсів.

Рекомендуємо також проведення онлайн-уроків, групової роботи над проектами, над спільним вирішенням поставлених навчальних завдань.

ЯК ЕФЕКТИВНО ПРОВЕСТИ ОНЛАЙН-УРОКИ ТА ПІДГОТУВАТИ ІНСТРУКЦІЇ ДЛЯ УЧНІВ

1. Якщо ви збираєтеся використовувати інструменти для організації відеоконференцій та подання інтерактивних уроків, інструкцій, як можна частіше і довше використовуйте веб-камеру. Так, ваші учні можуть відійти від своїх комп'ютерів, поки ви проводите свій онлайн-урок, але вони менше будуть нудьгувати, якщо принаймні будуть бачити ваше обличчя, а не тільки режим демонстрації екрану, який ви використовуєте.

2. **Обов'язково** зверніть увагу на налаштування веб-камери. Підніміть її на рівень очей або трохи вище. Учні повинні бачити ваші очі, а не голову, втупившись в клавіатуру. Саме тоді створюється ефект присутності.

3. Не забувайте, що ваші живі уроки з організацією діалогу, з великою кількістю невеликих питань, з роботою мікрогруп не підійдуть в умовах відеоконференції. У такому онлайн-середовищі ви не маєте переваги живого спілкування «очі в очі». Регламент спілкування повинен бути жорстким і

обмеженим невеликою кількістю ваших запитань. Питання повинні бути лаконічними. Одні можуть бути спрямовані на те, щоб переконатися в присутності ваших учнів, інші – на отримання зворотного зв'язку на поставлене вами навчальне завдання чи проблему. Але це питання-завдання повинно бути максимально коротким. І відповідей від учнів ви повинні чекати не розмитих і коротких за часом.

4. Заохочуйте учнів ставити запитання. Виділіть їм для цього спеціальний час. Наприклад, оголосіть, що робите 5-10-ти хвилинну паузу, під час якої учні могли б записати своє запитання в чаті або в невеликому відео зверненні.

5. Обов'язково передбачте можливі технічні труднощі у ваших відеосеансах. Найчастіше такі проблеми виникають не у вас, а у ваших учнів. Як правило, ви наважуєтеся на відеоконференції, якщо у вас все в порядку. Заздалегідь перевірте можливості відеоспілкування. Наприклад, використовуйте два комп'ютера або попрацюйте з кимось зі своїх колег, щоб перевірити перспективу учнів, як вони побачать те, що ви їм пропонуєте.

Перевірте також умови роботи в режимі комп'ютер-планшет, комп'ютер-смартфон, перш ніж приступити до онлайн-спілкування з вашим класом. Коли ви протестуєте себе в ролі учня, ви можете заздалегідь врахувати, що необхідно спростити, або побачите, які проблеми можуть виникнути у школярів і що необхідно для оперативного усунення неполадок.

6. Якщо у вас немає стійкого і швидкого підключення до інтернету, з'ясуйте, в який час швидкість інтернет-з'єднання найбільш висока. Призначайте відеоконференцію на цей час, якщо, звичайно, воно влаштує і вас, і ваших учнів.

ЯК ПОДАТИ ЗАПИСАНІ ВІДЕОУРОКИ ТА ІНСТРУКЦІЇ

1. Прагніть до створення коротких і дидактично продуманих відеороликів. Два п'ятихвилинних відео будуть переглянуті учнями з набагато більшою ймовірністю і корисністю, ніж одне десятихвилинне.

2. Використовуйте режим демонстрації екрану. Простий спосіб створити відеоурок – це записати показ ваших слайдів. Але не забувайте, що це досить швидкий спосіб втомити ваших учнів, якщо ви не тримаєте екран активним. Слайди повинні бути рухомими. Додайте більше переходів і анімацій, використовуйте курсор миші або режим малювання, щоб виділити, підкреслити щось важливе на слайді.

ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ОНЛАЙН-УРОКІВ ТА ІНСТРУКТАЖІВ

1. У відповідь на поширення нових епідемічних загроз, кампанія Google розширила можливості безкоштовного використання Hangouts Meet for Google Suite for Education. Тепер ви можете залучити до 250 чоловік для участі у відеоконференції. Ви також можете записати свій відеоурок, зберегти

його на Google Диску, а потім поділитися ним через Google Клас (Classroom).

Переваги Google Класу:

- Легке налаштування. Вчителі можуть додавати учнів до курсу самостійно або надсилати їм код для приєднання. Створення курсу займає всього кілька хвилин. Створення Клас Google Classroom – інструкція, відео.
- Економія часу. Створювати, перевіряти й оцінювати завдання в електронній службі швидше та зручніше, ніж на папері.
- Зручна організація. Завдання доступні учням у відповідному розділі, а матеріали курсу (документи, фото, відео тощо) автоматично додаються в папки на Google Диску.
- Швидка комунікація. Вчителі можуть робити оголошення й миттєво створювати обговорення, а учні – ділитися один з одним ресурсами та відповідати на запитання в стрічці курсу.
- Доступність і безпека. Як і всі сервіси пакета Google Suite for Education, Клас не містить реклами, не використовує вміст і дані учнів для рекламних цілей та надається безкоштовно.

Дозволи:

- доступ до камери: потрібен, щоб у Класі можна було публікувати фото й відео, зроблені за допомогою камери;
- доступ до пам'яті: потрібен, щоб до дописів у Класі можна було долучати фотографії, відео та локальні файли. Також він потрібний для офлайн-доступу;
- доступ до облікових записів: потрібен, щоб можна було вибирати, який обліковий запис використовувати в Класі. <https://translate.google.com/translate?hl=uk&prev=t&sl=ru&tl=uk&u=https://cloud.google.com/blog/products/g-suite/helping-businesses-and-schools-stay-connected-in-response-to-coronavirus>

2. Компанія Microsoft також відреагувала на поширення коронавірусу, збільшивши доступність Microsoft Teams.

3. Якщо Google Hangouts Meet або Microsoft Teams недоступні для вас, ви можете розглянути можливість використання Zoom. Цей популярний серед вчителів додаток пропонує новий безкоштовний план, в якому ви можете вести пряму трансляцію для 100 чоловік одночасно. Zoom буде записувати вашу відеоконференцію, і ви можете зберегти її на своєму комп'ютері, щоб розіслати тим учням, які з якихось причин пропустили онлайн-урок.

4. Використовуйте для проведення онлайн-уроків онлайн-дошки. Серед великої кількості подібних інструментів найбільшу увагу привертає популярний серед вчителів Padlet, який в останні роки значно розширив свій функціонал.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

Безумовно, режиму онлайн-уроків вкрай недостатньо для віддаленого навчання. В силу різних здібностей і особистих психологічних якостей, ми не забезпечимо результативність такої форми навчання.

Учень повинен мати можливість у властивому для себе темпі самостійно працювати з освітніми ресурсами, підготовленими, викладеними або рекомендованими вчителем.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВІРТУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Платформами для онлайн-навчання в такому випадку можуть служити:

- спеціальні віртуальні навчальні середовища (Moodle і його аналоги)
- освітні онлайн-платформи **Prometheus, EdEra, Coursera, ВУМ.**
- учительські сайти.

Використання або створення учителем авторської онлайн-платформи має забезпечити ефективність і привабливість навчання. І в такому режимі теж необхідно забезпечити постійний зворотний зв'язок. Заплануйте для себе регулярність моніторингу, аналізу та корекції роботи учнів на платформі.

Методичні рекомендації щодо організації дистанційного навчання з біології та хімії

Рекомендуємо на період обмеження освітнього процесу запровадити он-лайн консультування учнів та елементи дистанційного навчання відповідно до розкладу занять.

1. На час призупинення навчального освітнього процесу рекомендуємо продовжити навчання учнів, використовуючи технологію дистанційного навчання.
2. Організувати навчання школярів з біології та хімії відповідно до календарних планів на II семестр 2019/2020н.р.
3. Проаналізувати календарно-тематичне планування, визначити теми, які при відновленні навчання можна ущільнити, які учні можуть вивчити самостійно, а які потребують детального пояснення.
4. Вивчення програмового матеріалу за технологією дистанційного навчання учитель може здійснювати у таких формах:
 - оприлюднювати завдання для самостійної роботи учнів на сайті закладу освіти (можна у вайбергрупі для батьків) з відповідної теми предметів суспільного напрямку;
 - оприлюднювати практичні завдання з методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
 - учителі, що мають власні блоги та сайти можуть організувати щоденне навчальне спілкування з учнями, здійснювати індивідуальну допомогу учням через Skype, Viber, WhatsApp;
 - розмішувати в мережі Internet (Google Диск) мультимедійні матеріали- презентації, відеоролики, які допоможуть учневі у вивченні зазначеної теми, посилання на які розмістити на сайті закладу;
 - надати учням перелік інтернет-джерел, які сприятимуть легшому

засвоєнню навчального матеріалу.

5. Для отримання зворотнього зв'язку пропонувати учням онлайн тестування, використовуючи онлайнсервіси для вчителя, платформи для створення тестів (<http://osvita.ua/school/method/technol/45747/>).
6. Якщо вчитель уже мав досвід роботи з платформами Kahoot, Quizzz, IDroo, Miro чи подібними, то він зможе швидко підібрати (чи розробити власні) завдання для своїх класів на самостійне опрацювання.
7. Усі завдання, виконані учнями самостійно, проаналізувати та оцінити. Це дасть можливість побачити рівень засвоєння матеріалу, вивченого самостійно.
8. Першим провести урок застосування знань умінь і навичок, а потім - урок узагальнення та систематизації знань з тем, вивчених за технологією дистанційного навчання.

Рекомендовані інтернет-джерела:

1. Дистанційне навчання у школі <https://eschool.dn.ua/local/staticpage/view.php?page=resources>
2. ВнеШколи (дистанційне навчання) <http://vneshkoly.com.ua/>
3. Сайт «Всеосвіта» <https://vseosvita.ua/library/biologia>
4. Сайт «На урок» <https://naurok.com.ua/>
5. Розробки уроків та дидактичні матеріали <https://subject.com.ua/lesson/biology/>
6. Сайт «Шкільне життя» «Уроки біології» <https://www.schoollife.org.ua/usi-uroky-biologiji/>
7. 10 онлайн ресурсів що з знадобляться на уроках <https://nus.org.ua/articles/10-onlajn-resursiv-shho-znadoblyatsya-na-urokah/>
8. Відеоуроки з біології <https://osvita-omr.gov.ua/diialnist/napriamky-roboty/ikt/dystantsiina-osvita/>
9. Підготовка до ЗНО (тести, відеоуроки) <https://naurok.ua/course/zno>
<https://besmart.study/>
10. Платформа <https://classroom.google.com/h>
11. Онлайн-курсу «Автостопом по біології» – Підготовка до ЗНО https://www.youtube.com/watch?v=OqBJtiMLlk0&list=PL_zDp5rG6HquhkY3FrR_oOOv_7TZmr6gc
12. EdEra <https://www.ed-era.com/>
13. iLearn <https://ilearn.org.ua/>
14. Prometheus– <https://prometheus.org.ua/>
15. ВУМ <https://vumonline.ua/>

Методичні рекомендації щодо організації дистанційного вивчення навчального матеріалу з географії

У зв'язку з вимушеним призупиненням навчальних занять вчителям географії необхідно внести корективи до календарно-тематичного планування уроків та організувати дистанційне вивчення навчального матеріалу. Вчитель повинен врахувати специфіку окремих тем, визначити найбільш важливі. На самостійне опрацювання бажано винести завдання, що не потребують докладних пояснень учителя.

Необхідно організувати дистанційне навчання учнів відповідно до скоригованих календарно-тематичних планів на II семестр 2019/20 н.р, використовуючи веб-ресурси навчального закладу та веб-ресурси педагогів. Для отримання зворотнього зв'язку використовувати електронну пошту, онлайн-тестування та ін.

Завдання, які отримують учні, повинні бути конкретизовані та різнорівневі. Рекомендуємо добирати завдання, що спонукають учнів до роботи з довідниковою літературою, мультимедійними програмами та ресурсами мережі Інтернет, самостійно опрацьовуючи засоби та фіксуючи результати власної пошукової роботи.

Для отримання зворотнього зв'язку використовувати електронну пошту, онлайн-тестування *skype*, «Щоденник.иа», *Google Клас (Google Classroom)* та ін.

Усі види контрольних, практичних робіт, визначені навчальними програмами, мають бути виконані.

Корисні посилання для дистанційного навчання

6 клас	– https://www.youtube.com/watch?v=J3QRELWPXOA – https://www.youtube.com/watch?v=qybhNwNphrk – https://www.youtube.com/watch?v=TGi8ZMI3uY8 – https://www.youtube.com/watch?v=Ar4HSH0U9jc
7 клас	- https://youtu.be/2ziuJtMfaPo – https://youtu.be/vDIkkv1-odo – https://youtu.be/mjYUhardcGI – https://youtu.be/VnI71k8acOY – https://youtu.be/OWuQOFBIMXM – https://youtu.be/r_qNqTP_W94 – https://youtu.be/VnI71k8acOY

	–
8 клас	– https://youtu.be/aeIL7V1FQ64 – https://www.youtube.com/watch?v=WblyuNsNYwA&t=5s – https://youtu.be/BKMOVzxoprR0 – https://youtu.be/Om-XeWTriso – https://youtu.be/Mlio7ud2c3c –
9 клас	– https://youtu.be/CbPfSD4qFQ8 – https://youtu.be/n9J_4Rm8TqU – https://www.youtube.com/watch?v=OJPHa5T7BMM – https://www.youtube.com/watch?v=2ANuicOLREM&t=258s – https://youtu.be/7Ki8sS-kvFg – https://www.youtube.com/watch?v=qAqxImpO4Gk
11 клас	– https://www.youtube.com/watch?v=35kP2Z1YdtY – https://www.youtube.com/watch?v=BDgkrqkPiuk – https://www.youtube.com/watch?v=bQWK-9oXaSE

Методичні рекомендації щодо організації дистанційного навчання із зарубіжної літератури

Учителі зарубіжної літератури на час призупинення освітнього процесу здійснюють дистанційне навчання учнів з предмету «Зарубіжна література» згідно з календарно-тематичним плануванням на II семестр 2019/2020 н.р.

Організовуючи дистанційне навчання учнів із зарубіжної літератури, учителі можуть:

- ✓ запропонувати вивчення програмового матеріалу з відповідної теми з зарубіжної літератури, оприлюднюючи завдання для самостійної та домашньої роботи учнів з поясненнями та рекомендаціями щодо їх виконання на сайті навчального закладу та/або у Viber-групах для батьків або для відповідних класів;

- ✓ розміщувати в мережі Інтернет (Google Диск, на каналі YouTube тощо) мультимедійні матеріали (презентації, відеоролики тощо), які допоможуть учневі у вивченні зазначеної теми, посилання на які подавати на сайті закладу та/або у Viber-групах для батьків або для відповідних класів;

- ✓ організувати навчальне спілкування з учнями через власні блоги або сайти (за їх наявності), Viber, Skype тощо;

- ✓ надати учням перелік інтернет-джерел, які сприятимуть легшому засвоєнню програмового матеріалу;

- ✓ використовуючи онлайн-сервіси для вчителя, платформи для створення тестів (<https://osvita.ua/school/method/technol/45747/>), пропонувати учням онлайн-тестування;

- ✓ для кращого засвоєння навчального матеріалу запропонувати учням переглянути:

- відеоуроки з зарубіжної літератури за шкільною програмою на каналі YouTube (наприклад, <https://www.youtube.com/watch?v=TCPEHeiqDQk>)

- експрес-уроки на ютубі:
<https://www.youtube.com/channel/UChAabEBIMnLZCFobnR9S8vg/videos>;
- екранізовані твори з зарубіжної літератури (наприклад, <http://svitlitteraturu.com/publ/filmi/3>) та інші онлайн-ресурси, які допоможуть учням.

Після відновлення навчального процесу учителям необхідно:

- ✓ оцінити роботу учнів, яку вони здійснили під час дистанційного навчання;
- ✓ перевірити рівень засвоєння учнями вивчених самостійно тем.

Методичні рекомендації для учителів математики та інформатики

У зв'язку з тимчасовим призупинення освітнього процесу, з метою виконання навчальної програми з математики та інформатики та створення умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів засобами технологій дистанційного навчання рекомендуємо:

- надавати освітні послуги шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;
- для забезпечення дистанційного навчання учнів використовувати власні веб-ресурси або веб-ресурс навчального закладу;
- організувати надання індивідуальних консультацій за допомогою відеозв'язку, чату;
- спланувати роботу з учнями відповідно до календарно-тематичного планування предмету ;
- для дистанційного навчання використовувати:
 - різні освітні веб-ресурси та онлайн-платформи,
 - віртуальні класні кімнати;
 - мультимедійні матеріали,
 - навчальні відеофільми,
 - відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;
 - інтерактивні вправи;
 - «віртуальні дошки» та ін.
- для отримання зворотнього зв'язку використовувати електронну пошту, онлайн-тестування та ін.

Корисні посилання для дистанційного навчання

1) Відеоуроки з математики:

1.1) https://www.youtube.com/results?search_query=%D1%82%D0%BE%D0%BF+%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0

1.2) <https://uk.khanacademy.org/>

1.3) <http://video.novashkola.ua/>

2) Відеоуроки з інформатики:

<https://www.youtube.com/channel/UCrvXPmPZ8pXsMtLRAfb-vIA>

3) Підготовка до ЗНО з математики - онлайн уроки:

<https://buki.com.ua/videos/matematyka/>

- 4) Інтерактивні вправи з математики:
<https://learningapps.org/index.php?category=2&s>
- 5) Інтерактивні вправи з інформатики:
<https://learningapps.org/index.php?category=10&s>

Корисні посилання для підготовки до ЗНО з математики

1. Програма ЗНО , Характеристика сертифікаційної роботи та Критерії оцінювання завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю:
<http://testportal.gov.ua/mathem/>
2. Онлайн-тести ЗНО з математики минулих років:
<http://zno.osvita.ua/mathematics/>
3. Всеукраїнський портал з підготовки до ЗНО:
<http://znoclub.com/matematyka.html>
4. Безкоштовні онлайн-ресурси з підготовки до ЗНО з математики:
https://innaterletska.blogspot.com/p/blog-page_11.html
5. Відеоуроки: Задачі з параметрами. Практичний курс. Підготовка до ЗНО.
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLkZMZm2LBREmVp7TegxhFjU3PnDSk9GKC>
6. Відеоуроки для підготовки до ЗНО з математики від викладачів ZNOUA.
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLeHY5pfB-AyhdGdsHGV9LmbWtBhAkOesH>
7. Відеоуроки репетиторів компанії Букі:
<https://buki.com.ua/videos/matematyka/>

Відеоуроки для підготовки до ЗНО з математики від Matematik ZNO
<https://www.youtube.com/user/zelenaaleja/videos>

Методичні рекомендації

для педагогів початкових класів

Рекомендуємо на період обмеження освітнього процесу запровадити он-лайн консультації для учнів та елементи дистанційного навчання відповідно до розкладу занять.

Дистанційне навчання — це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію учителів та учнів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі.

Дистанційне навчання – сукупність наступних заходів:

- ✓ засоби надання навчального матеріалу учням;
- ✓ засоби контролю успішності учнів;
- ✓ засоби консультації учнів учителями;
- ✓ засоби інтерактивної співпраці учнів і учителів;
- ✓ можливість швидкого доповнення новою інформацією, коригування помилок.

Рекомендуємо здійснювати навчання під час карантину через сайт освітнього закладу.

Запровадження елементів дистанційного навчання з метою вмілої організації самостійної роботи учнів необхідно здійснювати шляхом застосування технічних та інформаційних засобів: електронної пошти, соціальних мереж, засобів он-лайн зв'язку, освітніх он-лайн платформ, Інтернет-ресурсів.

Дистанційне навчання передбачає організацію освітнього процесу з використанням трансляцій в режимі відеоконференцій, навчальних та виховних заходів, відвідування он-лайн бібліотек, музеїв.

Під час дистанційного навчання можна скористатися електронними версіями підручників для 1-4 класів, перейшовши за посиланням:

https://gdz4you.com/pidruchnyky/?fbclid=IwAR0v11KRDdMieJL6kkFQeZ3I-POZZhTQeVID1_VHlkVLV6tRWWhSEcFMwEFo

<https://lib.imzo.gov.ua/>

***Пропонуємо коротку характеристику он-лайн платформ
для організації освітнього процесу:***

Google Клас (Google Classroom)	Це безкоштовний сервіс для навчальних закладів і користувачів з особистими обліковими записами Google. Він економить педагогам час, спрощує організацію навчального процесу та спілкування з учнями. Переваги Google Класу. Легке налаштування. Вчителі можуть додавати учнів до курсу самостійно або надсилати їм код для приєднання. Створення курсу займає всього кілька хвилин. Економія часу. Створювати, перевіряти й оцінювати завдання в електронній службі швидше та зручніше, ніж на папері. Зручна організація. Завдання доступні учням у відповідному розділі, а матеріали курсу (документи, фото, відео) автоматично додаються в папки на Google Диску. Швидка комунікація. Вчителі можуть робити оголошення й миттєво створювати обговорення, а учні – ділитися один з одним ресурсами та відповідати на запитання в стрічці курсу. Доступність і безпека. Як і всі сервіси пакета G Suite for Education, Клас не містить реклами, не використовує вміст і дані учнів для рекламних цілей та надається безкоштовно. Дозволи: доступ до камери: -потрібен, щоб у Класі можна було публікувати фото й відео, зроблені за допомогою камери. -доступ до пам'яті: потрібен, щоб до дописів у Класі можна було долучати фотографії, відео та локальні файли. Також він потрібний для офлайн-доступу. -доступ до облікових записів: потрібен, щоб можна було вибирати, який обліковий запис використовувати в Класі.
GoogleПрезентації (Google Presentations)	Додаток дозволяє працювати з файлами на пристроях Android: -створювати та редагувати презентації, відкривати до них доступ та працювати над ними одночасно з іншими користувачами; -працювати навіть без підключення до мережі Інтернет; -додавати коментарі та відповідати на них; -додавати слайди, змінювати їх розташування, формувати текст, вставляти фігури.
Google Форми	Google Форми — онлайн-сервіс для створення форм зворотного зв'язку, онлайн-тестувань та опитувань. Кожна форма в Google Формах представляє собою веб-сторінку, на якій розміщуються анкета чи питання. Все, що потрібно для роботи з формами, — це мати акаунт в Google.

КАХУТ (Kahoot)	КАНООТ – платформа для створення вікторин, тестів, дидактичних ігор. Сервіс може бути використано для перевірки знань учнів: -учні можуть виконувати завдання на будь-якому пристрої, що має доступ до Інтернету – смартфон, планшет; -завдання можна вставити світлини, відеофрагменти; -учитель може поставити бали за правильність та швидкість виконання; -zareestruvatisia na сайті можна через GOOGLE або Microsoft профіль, не потрібно створювати наві логіни чи паролі; -можна дублювати чи редагувати тести, що значно економить час.
ClassDojo	https://teach.classdojo.com/#/login?redirect=%2Flaunchpad ClassDojo — це простий інструмент для оцінки роботи класу в режимі реального часу. Ідея сервісу полягає в тому, щоб допомогти учителям швидко і просто оцінити класну та домашню роботу учнів, рівень їх дисциплінованості. В ClassDojo можна zareestruvatisia в якості учителя (який і буде створювати бейджі, ставити цілі, збирати статистику і робити групові розсилки); в якості учня/учениці (якому надсилається персональний код для доступу до свого профілю); і в якості батьків (які мають доступ до профілю своєї дитини).
LearningApps.org	https://learningapps.org/ LearningApps.org є сервісом для підтримки процесів навчання та викладання за допомогою невеликих інтерактивних модулів. Ці модулі можуть використовуватись безпосередньо як навчальні ресурси або для самостійної роботи. Метою роботи є створити загальнодоступну бібліотеку незалежних блоків, придатних для повторного використання та змін. Блоки (вони називаються Вправами) не включені в жодні конкретні сценарії чи програми, тому вони не розглядаються як цілісні уроки чи завдання, натомість їх можна використати у будь-якому доречному методичному сценарії.
Щоденник.ua - шкільна освітня мережа	http://company.shodennik.ua/benefits/education/ Учителі задають домашні завдання, прикріплюють необхідні файли, відстежують статус виконання. Учні отримують завдання і відправляють у відповідь файли з результатами. Домашні завдання Функція домашніх завдань дозволяє вчителям задавати завдання і контролювати хід їх виконання, а учням - виконувати завдання і відразу в Щоденнику відправляти результати вчителю. Також батьки можуть бачити видані їх дітям домашні завдання. Перелік домашніх завдань Вчителю доступний архів домашніх завдань для всієї школи. Він може проглядати як свої домашні завдання, так і завдання тих класів, в яких він замінює іншого вчителя.
НОВА ШКОЛА - Цікавіше за підручник video.novashkola.ua	Мультимедійні уроки, відібрані у зручній колекції відповідно до нашої шкільної програми з кращих освітніх YouTube каналів.

Цікаві сайти для розвитку дітей	http://abetka.ukrlife.org – дитяча сторінка для маленьких українців: абетки, казки, усмішки, приказки, скоромовки, загадки, лічилки. http://kazkar.at.ua – дитячий сайт: читання слухання улюблених казок. http://kazkar.info/
Цікаві українські освітні канали	Цікава наука на каналі YouTube https://www.youtube.com/channel/UCMIVE71tHEUDkuw8tPxtzSQ

Для організації дистанційного навчання на період введеного карантину пропонуємо вчителям проаналізувати календарно-тематичне планування, визначити теми для ущільнення та для вивчення у дистанційному режимі, розробити тематичні завдання в системі он-лайн в межах встановленого навантаження.

З метою виконання змістовної складової навчального плану 2019-2020н.р. рекомендуємо здійснювати підбір завдань для організації дистанційного навчання з предметів і курсів інваріантного та варіативного складника освітніх програм для учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, враховуючи наступне:

1. Об'єднання навчальних тем.

На виконання вимог до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти, визначених Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018 (у 1-2-х класах), Державним стандартом загальної початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № 462 від 20.04.2011 (у 3-4-х класах) та відповідних навчальних програм для 1-2 класів (Нової української школи) та 3-4 класів(оновлені програми), що передбачають забезпечення досягнення цих обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачами освіти, рекомендуємо ущільнити навчальний матеріал з тем, які можна об'єднати за змістом або обсягом.

2. Оглядове або самостійне вивчення навчального матеріалу.

Можливе з урахуванням вікових, психолого-фізіологічних особливостей учнів та рівня сформованості навчальних компетенцій з відповідних навчальних предметів шляхом розміщення завдань, запропонованих для самостійного опрацювання, на сайтах закладів загальної середньої освіти.

3. Скорочення кількості годин, відведених на повторення програмового матеріалу.

Відповідно до Державних стандартів початкової загальної освіти та діючих навчальних програм для 1-4 класів рекомендуємо ущільнити навчальний матеріал з тем, повторення яких можна скоротити.

4. Міжпредметну інтеграцію програмового матеріалу з різних навчальних предметів.

Вивільнити години за рахунок інтегрування програмового матеріалу з тем близьких за змістовими лініями.

5. Максимальне використання годин варіативної складової для індивідуальних та групових занять.

6. Аналіз доцільності використання резервного часу (20%) з урахуванням ущільнення програмового матеріалу, який відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти в навчальних програмах з усіх предметів і курсів передбачений для використання педагогічними працівниками на власний розсуд.

7. Коригування змісту та термінів корекційно-рефлексійного тижня для подолання розбіжностей у навчальних досягненнях учнів, що пропонується наприкінці кожної чверті.

8. Використання інтерактивних технологій і методик, зокрема проєктної діяльності.

9. Види і типи контролю.

Забезпечення зворотного зв'язку рекомендовано здійснювати у зручний спосіб для всіх учасників освітнього процесу.

Для здійснення поточного контролю надавати перевагу завданням, виконання яких займатиме не більше 15 хвилин навчального часу (до прикладу онлайн-тести).

Організовуючи дистанційне навчання для школярів початкової школи, варто пам'ятати:

1. При скороченні годин на вивчення окремих тем необхідно врахувати пріоритетні теми відповідно до програми з кожного навчального предмета.
2. Формат, обсяг, структура, зміст завдань, запропонованих для дистанційного навчання, є **індивідуальною справою вчителя.**
3. З метою забезпечення дистанційного навчання добирати завдання, що спонукають учнів до роботи з довідниковою літературою, мультимедійними програмами та ресурсами мережі Інтернет.
4. Пропонуючи завдання для опрацювання, вказувати не лише на порядковий номер сторінки, вправи чи завдання, а й конкретизувати характер та спосіб його виконання, а також надати учням чіткий інструктаж щодо виконання завдання (прокоментувати виконання завдання в усній, письмовій чи формі відео-звернення).

5. У залежності від типу пізнавальної активності учнів підготувати різні за характером завдання: репродуктивні, пізнавально-пошукові, творчі, пізнавально-практичні.

6. Для виконання завдання творчого та пізнавально-практичного характеру бажано надати певний час для їх виконання і встановити строки звітності.

7. **Поточне** оцінювання здійснюється під час повсякденної навчальної діяльності учнів, що дає можливість учителю виявляти, як відбувається процес опановування знань, умінь, навичок, які зустрічаються труднощі. У відповідності до одержаних результатів учитель або впевнено йде далі, або вносить певні корективи.

Основною функцією поточного оцінювання є забезпечення зворотного зв'язку в навчанні.

Що можна запропонувати дитині для організації змістовного дозвілля під час карантину:

1. Читання цікавих книжок та журналів.

Чарівна скарбничка казок.

Казки, легенди та байки, легенди для дітей українською мовою

<http://skarbn4ka.com/>

1. Народні казки.
2. Літературні казки.
3. Казки у віршах.
4. Легенди.
5. Аудіоказки.
6. Відеоказки.

2. Журнал для дітей віком від 4 до 10 років, їхніх батьків і педагогів

<https://jmil.com.ua/2020-1>

3. Огляд дитячої літератури на каналі YouTube

Відеоблог ВсіКниги на каналі YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=mdH7KbUgj5o>

4. Ведення читацького записника.

Важливо використовувати при цьому творчий підхід: ілюструвати події чи зображувати героїв твору; придумувати власну кінцівку чи змінювати сюжет

5. Ведення власного щоденника,

що сприятиме розвитку пам'яті, вмінню чітко, змістовно висловлюватись та рефлексувати.

6. Створення власного лепбука, книжки.

<https://uk.etcetera.media/lepbuk-yak-zrobiti-svoyimi-rukami-i-de-skachati-shabloni.html>

7. **Творчі заняття** (аплікації, вишивки, виготовлення ляльок-мотанок, вироби з паперу, тканини, глини).

8. Колаж бажань з вирізок старих журналів.

9. Цікаві сайти для розвитку дітей.

<http://abetka.ukrlife.org> – дитяча сторінка для маленьких українців: абетки, казки, усмішки, приказки, скоромовки, загадки, лічилки.

<http://kazkar.at.ua> – дитячий сайт: читання слухання улюблених казок. **<http://kazkar.info/>**

<http://www.soroka-vorona.info> – сайт для дітей та батьків: для виховання та розвитку дітей.

<http://gra-sonyashnyk.com.ua/lastteacher/>

10.Цікаві українські освітні канали.

Цікава наука на каналі YouTube

<https://www.youtube.com/channel/UCMIVE71tHEUDkuw8tPxtzSQ>

11.Онлайн тести, завдання з інтерактивного навчання для учнів, батьків, вчителів – сайт шкільної та дошкільної освіти Learning.ua

<https://learning.ua/>

12. Дитячий освітній портал для інтерактивного навчання дітей за допомогою цікавих ігрових завдань та задач: Вчи.юа <https://vchy.com.ua/>

13. Навчальні тренажери, настільні ігри, цікаві задачі, кросворди, інтелектуальні змагання.

14. НОВА ШКОЛА - Цікавіше за підручник video.novashkola.ua

Методичні рекомендації щодо організації дистанційного навчання з основ здоров'я та природознавства

У зв'язку з вимушеним призупиненням навчальних занять, вчителям основ здоров'я, природознавства необхідно внести корективи до календарно-тематичного планування уроків, та організувати дистанційне вивчення навчального матеріалу.

При цьому вчитель повинен врахувати специфіку окремих тем, визначити найбільш важливі. На самостійне опрацювання бажано винести завдання, що не потребують докладних пояснень учителя.

Необхідно організувати дистанційне навчання учнів відповідно до скоригованих календарно-тематичних планів на II семестр 2019/2020 н.р. використовуючи веб-ресурси навчального закладу та веб-ресурси педагогів. Для отримання зворотнього зв'язку використовувати електронну пошту, онлайн-тестування та ін. Завдання, які отримують учні, повинні бути

конкретизовані та різнорівневі. При цьому рекомендуємо добирати завдання, що спонукають учнів до роботи з довідниковою літературою, мультимедійними програмами та ресурсами мережі Інтернет, самостійно опрацьовуючи засоби та фіксуючи результати власної пошукової роботи

Усі завдання виконані учнями самостійно проаналізувати та оцінити. Це дасть можливість побачити рівень засвоєння матеріалу, вивченого самостійно.

Першим провести урок застосування знань умінь і навичок, пізніше - урок узагальнення та систематизації знань з теми, вивчених за технологією дистанційного навчання.

Рекомендовані інтернет-джерела:

1. https://osvita.ua/school/lessons_summary/health/
2. <https://lodb.org.ua/korporativni-proekty/vybrani-internet-resursy>
3. http://zw.ciit.zp.ua/index.php/%D0%86%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D1%82-%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B8_%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8_%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%27%D1%8F
4. http://autta.org.ua/ua/On-line_courses/
5. <https://promum.com.ua/razvitie/prirodnavstvo-10-onlayn-resursiv/>
6. <https://phet.colorado.edu/uk/>
7. https://osvita.ua/school/lessons_summary/nature/
8. https://www.youtube.com/playlist?list=PLPbEtXeBKGWt8AcDhXhvp4_JkHNh2Y_CC
9. <https://kopilkaurokov.ru/geografiya/presentacii/urok-prirodnavstva-5-klas-niebo-niebiesna-sfiera>

Методичні рекомендації щодо організації навчання з історії України, всесвітньої історії, правознавства

Під час оголошеного карантину рекомендуємо продовжити навчання учнів, використовуючи технологію дистанційного навчання.

1. Організувати навчання школярів з історії України, всесвітньої історії, правознавства відповідно до календарних планів на II семестр 2019/2020н.р.

2. Проаналізувати календарно- тематичне планування, визначити теми, які при відновлення навчання можна ущільнити, які учні можуть вивчити самостійно, а які потребують детального пояснення.
3. Вивчення програмового матеріалу за технологією дистанційного навчання учитель може здійснювати у таких формах:
 - оприлюднювати завдання для самостійної роботи учнів на сайті закладу освіти (можна у вайбергрупі для батьків) з відповідної теми предметів суспільного напрямку;
 - оприлюднювати практичні завдання з методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
 - учителі, що мають власні блоги та сайти можуть організувати щоденне навчальне спілкування з учнями, здійснювати індивідуальну допомогу учням через Skype, Viber, WhatsApp;
 - розміщувати в мережі *Internet* (Google Диск) мультимедійні матеріали- презентації, відеоролики, які допоможуть учневі у вивченні зазначеної теми, посилання на які розмістити на сайті закладу;
 - надати учням перелік інтернет –джерел, які сприятимуть легшому засвоєнню навчального матеріалу.
4. Для отримання зворотнього зв'язку пропонувати учням онлайнтестування, використовуючи онлайнсервіси для вчителя, платформи для створення тестів (<http://osvita.ua/school/method/technol/45747/>).
5. Після відновлення навчального процесу:
 - 5.1. Усі завдання, виконані учнями самостійно проаналізувати та оцінити. Це дасть можливість побачити рівень засвоєння матеріалу, вивченого самостійно.
 - 5.2. Першим провести урок застосування знань умінь і навичок, а потім вже урок узагальнення та систематизації знань з теми, вивчених за технологією дистанційного навчання.

Рекомендовані інтернет-джерела:

1. Відеоуроки з історії України:
https://www.youtube.com/watch?v=_hAdlboJxUs&list=PLv6ufBUWdRi2vc0yOzw-IJr4jRnwSJLdQ.
2. Правознавство: онлайн курс «Права людини в освітньому просторі»
https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EDERA_OSCE+HRE101+2019/about.
3. Громадянська освіта: <https://www.citizen.in.ua/>.
4. Підготовка до ДПА/ЗНО:
<https://lv.testportal.gov.ua/index.php/component/tags/tag/istoriia-ukrainy>.
https://drive.google.com/file/d/15kQhxFN_fZL-06_fHEOWE4E-FkRnaoAn/view.
<https://drive.google.com/file/d/1kASwQhp7T8fhHm70lB7YeLIHQHH6Hoce/view>

Методичні рекомендації щодо організації навчання з української мови та літератури

1. У період карантину рекомендуємо продовжити навчання школярів, використовуючи технологію дистанційного навчання.

2. Організувати навчання школярів з української мови та літератури відповідно до календарно-тематичних планів на II семестр 2019/2020 н.р.

3. Проаналізувати календарно-тематичне планування, визначити навчальні теми, які при відновленні навчання можна ущільнити, які учні можуть вивчити самостійно, а які потребують детального пояснення.

4. Дати перелік творів, які відповідно до навчальних програм з української літератури визначені для вивчення напам'ять у II семестрі.

5. Вивчення програмового матеріалу за технологією дистанційного навчання учитель може здійснювати у таких формах:

- оприлюднювати завдання для самостійної роботи учнів на сайті закладу освіти (можна й у вайбергрупі для батьків) з відповідної теми з української мови та літератури;
- оприлюднювати практичні завдання з методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- учителі, які мають власні блоги та сайти, можуть організувати навчальне спілкування з учнями, здійснювати індивідуальну допомогу учням через Skype, Viber тощо.
- розміщувати в мережі Інтернет (Google Диск) мультимедійні матеріали - презентації, відеоролики, - які допоможуть учневі у вивченні зазначеної вчителем теми, посилання на які розмістити на сайті закладу;
- надати учням перелік інтернет-джерел, які сприятимуть легшому засвоєнню програмового матеріалу (на каналі YouTube є відеоуроки за програмою з української мови для всіх класів).

5. Для отримання зворотнього зв'язку пропонувати учням онлайнтестування, використовуючи онлайнсервіси для вчителя, платформи для створення тестів (<https://osvita.ua/school/method/technol/45747/>).

6. Після відновлення навчального процесу:

6.1. Усі завдання, виконані учнями самостійно, обов'язково проаналізувати та оцінити. Це дасть можливість побачити рівень засвоєння матеріалу, вивченого самостійно.

6.2. Першим провести урок застосування знань, умінь і навичок, пізніше- урок узагальнення та систематизації знань з тем, вивчених за технологією дистанційного навчання.

Рекомендовані інтернет-джерела:

1. Уроки української https://ru.osvita.ua/school/lessons_summary/mova/

2. Відеоуроки з української мови та літератури за шкільною програмою на каналі **YouTube** (для прикладу: **5 клас. Роль звертань у реченнях** <https://www.youtube.com/watch?v=o-fJVVDOWs8>)
3. Експрес-уроки О.Авраменка <http://ippo.kubg.edu.ua/ekspres-uroky>
4. Безкоштовні відеоуроки з української мови та літератури <https://www.pedrada.com.ua/news/3769-qqn-16-m6-15-06-2016-bezplatn-v-deouroki-z-ukransko-movi-ta-literaturi>
5. Прокачай українську: усе для вдосконалення солов'їної <https://studway.com.ua/vivchai-ukrainsku/>
6. Кінофільми, що допоможуть засвоїти шкільну програму з української літератури <https://pedpresa.ua/161892-kino-dopomozhut-zasvoyity-shkilnu-programu-z-ukrayinskoyi-literatury.html>
7. Фільми за шкільною програмою <https://sites.google.com/site/uchitel125/znajomimosa-zi-svitom-literaturi/gotuemosa-do-dpa-zno>
8. Фільми за шкільною програмою <https://biblioteka10sumy.jimdofree.com/%D1%84%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BC%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%8E-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%8E/>
9. 25 фільмів, які допоможуть засвоїти шкільну програму з української літератури <https://www.ua.ua.info/ot-9-do-16/shkola-ot-9-do-16/news-47832-25-filmiv-yaki-dopomozhut-zasvoyiti-shkilnu-programu-z-ukrayinskoyi-literaturi/>
10. 15 фільмів за мотивами творів української літератури <https://zno.if.ua/?p=5470>
11. **Українська мова. 200 балів. Olga Ryaba** <https://www.youtube.com/channel/UCsxu4EIAOWpesYFGFVzAXmw>
12. Онлайн-уроки підготовки до ЗНО з української мови та літератури https://www.youtube.com/playlist?list=PLo55sx3uqU0yOWWATpd_BevnS2W1E-9W3
13. Відеорепетитор української мови <https://www.youtube.com/channel/UCUjGLYfJKwHoS4L17pFugbQ>
14. Відеоуроки української мови https://www.youtube.com/playlist?list=PLq5DacDuZa_4CgmBfuiYUnrgmWpwDRVUM
15. Тренажер з правопису української мови. <https://webpen.com.ua/index.html#exercises>
16. Фільми онлайн з української літератури відповідно до програми ЗНО <http://all4zno.net/filmi-online-z-ukrainskoi-literaturi-zno.html>
17. Екранізовані твори з української літератури (за програмою ЗНО) <https://znoclub.com/mova-ta-literatura/883-ekranizovani-tvori-z-ukrajinskoji-literaturi-za-programoyu-zno.html>

- 18.Мультики та фільми за програмою ЗНО з української літератури
<https://navsi200.com/filmy-ta-multyky-za-tvoramy-ukrajinskoji-literatury/>
- 19.ЗНО онлайн з української мови та літератури
<https://zno.osvita.ua/ukrainian/>
- 20.Тест ЗНО з української мови та літератури
http://studportal.net.ua/page.php?al=mova_zno
21. ЗНО з української мови та літератури: характеристика (специфікація) тесту 2020 року http://studportal.net.ua/page.php?al=mova_zno
- 22.Тестування ЗНО 2020 http://testzno.com.ua/?Itemid=2option=com_jquar

Методичні рекомендації щодо організації навчання за дистанційною технологією з фізики

У зв'язку з призупиненням навчальних занять, вчителям фізики та астрономії необхідно внести корективи до календарно-тематичного планування уроків, зробивши акцент на дистанційне навчання.

Рекомендуємо застосовувати такі основні засоби дистанційного навчання з використанням сайту YouTube, платформ LearningApps.org, naurok.com.ua., childdevelop.com.ua, rebus1.com.:

- мультимедійні лекційні матеріали;
 - навчальні відеофільми;
 - віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
 - приклади розв'язування задач (Андрій Ісак, розв'язування вправ з детальним поясненням для учнів різних класів за підручниками «Фізика» В. Г. Бар'яхтар та інші)
 - навчальні й контрольні завдання із рекомендаціями щодо їх виконання.
- Готувати власні презентації з тем, рекомендованих учням для само-опрацювання, перевіірочні завдання з використанням «Classtime»

Методичні рекомендації для учителів англійської мови щодо організації дистанційного навчання

З метою виконання навчальних програм з іноземної мови в 2019/2020 н.р. у повному обсязі та роз'яснення окремих аспектів щодо організації дистанційного навчання вивчення іноземних мов учнями 5-11 класів, надаємо методичні рекомендації щодо організації дистанційного навчання:

- об'єднання навчальних тем;
- використання міжпредметних зв'язків, оглядового або самостійного вивчення окремих тем;

- організація самоосвітньої діяльності школярів;
- інтеграція вивчення певних тем у межах інших навчальних предметів;
- он-лайн консультування учнів.

1. **Об'єднання навчальних тем.** Відповідно до Державного стандарту з іноземних мов та діючих навчальних програм МОНУ з іноземних мов, рекомендуємо скоротити навчальний час на опрацювання тематики наступних сфер спілкування:

- особистісної (я, моя сім'я, мої друзі) на усіх етапах навчання;
- публічної (країнознавчий матеріал) про Україну та країн, мова яких вивчається та теми регіонального компоненту навчальних планів в основній та старшій школі;

- освітньої (шкільне життя) на всіх етапах навчання.

При корекції календарно-тематичного планування здійснювати об'єднання навчальних тем з урахуванням вікових, психолого-фізіологічних особливостей учнів та рівня сформованості комунікативної компетенції.

2. **Оглядове або самостійне вивчення навчального матеріалу.** Можливе з урахуванням вікових та психолого-фізіологічних особливостей учнів шляхом розміщення завдань, запропонованих для самостійного опрацювання, на сайтах закладів загальної середньої освіти.

3. **Скорочення кількості годин, відведених на повторення програмового матеріалу та для узагальнення вивчених тем** Відповідно до Державного стандарту з іноземних мов та діючих навчальних програм МОНУ з іноземних мов, рекомендуємо скоротити навчальний матеріал з повторення тем. Не відводити окремим уроком опрацювання домашнього читання. Внести зміни в календарно-тематичне планування, скоротивши кількість уроків, відведених на вивчення теми та , уроки з узагальнення та систематизації знань по темі.

4. **Види і типи контролю.** Рекомендуємо не скорочувати види фронтальних контрольних робіт, визначених навчальними програмами. Під час поточного контролю: надавати перевагу тестовим завданням, виконання яких займає не більше 15 хвилин навчального часу. Не ущільнювати 4 види семестрового контролю.

5. **Використання резервних годин навчальної програми.** Здійснити корекцію планування, скоротивши резервні уроки для засвоєння програмового матеріалу.

6. **Он-лайн консультування учнів.** Запровадити у закладах загальної середньої освіти он-лайн консультування учнів **відповідно до складеного розкладу занять** на період обмеження освітнього процесу.

7. **Впровадження елементів дистанційного навчання.** Доцільним є проведення "електронних уроків". Під електронними уроками слід розуміти набір навчальних матеріалів в електронному вигляді, що включає зміст уроку, завдання та вправи, демонстраційний матеріал, додаткові відомості з теми уроку, оформлені у вигляді окремих файлів.

Для ефективного опрацювання учнями тем, передбачених для дистанційного навчання, слід застосовувати інтернет-ресурси, які сприятимуть забезпеченню формування навичок та вмінь читання, говоріння, аудіювання та письма.

Англійська мова:

<https://www.youtube.com/channel/UC-qWJlvaPME3MWvrY-yjXeA>

<https://www.youtube.com/channel/UCzuOCMm4bYELiv-DZAgfm4g>

<http://www.bbc.co.uk/learningenglish/>

<https://learnenglishteens.britishcouncil.org/>

<https://breakingnewsenglish.com/>

<https://grammarmancomic.com/>

ZNO

<http://lv.testportal.gov.ua:8080/>

<https://www.flo-joe.co.uk/fce/students/index.htm>